

Notă critică față de Strategia Națională de Apărare 2025-2030

 theodosie.ro/2025/11/21/nota-critica-fata-de-strategia-nationala-de-aparare-2025-2030

Vlad-Mihai Agache

I. Secțiune preliminară – Clarificarea cadrului de legitimitate și a poziționării instituționale

Prezenta analiză critică asupra propunerii de Strategie Națională de Apărare 2025–2030 pornește de la *situația constituțională excepțională* generată de anularea alegerilor prezidențiale din 2024 și reorganizarea lor în condiții restrictive.

În baza constatărilor documentate în [Raportul privind lovitură de stat din România, 24 noiembrie 2024 – 18 mai 2025](#), evenimentele din perioada menționată reprezintă o ruptură severă de ordinea constituțională, soldată cu suspendarea efectivă a unor drepturi politice fundamentale, cu anularea unui proces electoral valid și cu impunerea unui scrutin repetat în afara cadrului normativ prevăzut de lege.

Rezultă, în mod riguros, că **funcția de Președinte al României – în accepțiunea constituțională de titular al unui mandat dobândit prin alegeri libere – se află, până la restabilirea ordinii de drept, într-o stare de *vacanță de legitimitate democratică*.**

În același timp, **funcția de *șef al statului*, în sensul minimal al continuității instituționale, este exercitată în prezent de dl. Nicușor Dan.**

Această distincție este esențială: menținerea funcționalității statului român – infrastructura sa suverană fundamentală – impune evitarea oricărei poziționări care ar putea vulnerabiliza funcțiile reprezentative externe, comanda instituțională sau coerența aparatului public.

Analiza de față se raportează, așadar, la documentul elaborat sub coordonarea dlui. Nicușor Dan **fără a legitima pretenția acestuia de a fi Președinte în sens constituțional**, dar recunoscând nevoia menținerii unui cadru minim de operabilitate administrativă.

Ne aflăm într-un interval instituțional în care coexistența ordinii administrative cu nelegitimitatea originii mandatului devine o *vulnerabilitate strategică* în sine – vulnerabilitate ce influențează direct calitatea și orientarea documentului de planificare strategică.

Din această perspectivă, Strategia Națională de Apărare propusă trebuie evaluată nu doar ca text programatic, ci ca instrument elaborat într-un context instituțional fragil, în care mecanismele de *checks and balances* au fost suspendate sau deturnate.

Acest context explică persistența unor ambiguități fundamentale în Strategia actuală: *dependența integrală* de cadre normative euro-atlantice, absența oricărei analize despre *captură externă* economică sau energetică, evitarea delimitării actorilor reali care exercită presiune asupra suveranității și neglijarea mecanismelor de drenaj economic evidențiate inclusiv în raportul opoziției.

În același timp, fragilitatea politică a mandatului actual creează o situație paradoxală: statul are nevoie de o strategie de apărare robustă, orientată suveran, în timp ce conducerea politică ce o propune se află în *deficit de legitimitate democratică*.

Prin urmare, evaluarea critică ce urmează:

- tratează statul român ca *infrastructură esențială a națiunii* și nu delegitimează instituțiile;
- delimitează clar persoana care exercită funcția în prezent de noțiunea constituțională de Președinte legitim;
- analizează Strategia strict în parametrii ei tehnici, **fără a valida implicit regimul de putere** care a generat-o;

- propune remedieri strategice ce pot fi integrate ulterior într-o normalitate constituțională restaurată.

II. NOTĂ CRITICĂ

privind propunerea de Strategie Națională de Apărare (2025–2030)

Propunerea de Strategie reproduce în întregime paradigma globalist-instituțională NATO–UE ca ax normativ al guvernanței de securitate, fără a formula un *nucleu autonom* de voință strategică internă.

Documentul nu distinge între *solidaritate* și *subordonare*: România apare ca *parte funcțională* a unui lanț euro-atlantic, nu ca *pol de decizie* cu propriile interese economice și energetice.

„Independența solidară” este invocată retoric, dar nu devine criteriu operațional — strategia derivă prioritățile din agenda aliată, nu din evaluarea autonomă a vulnerabilităților interne.

Dimensiunea economică este prezentată exclusiv prin rolul său de suport pentru apărare, fără definirea actorilor care *drenează puterea economică* a României.

Amenințările economice sunt atribuite generic unor entități „care promovează obiective proprii”, fără identificarea *mecanismelor de extracție*: externalizarea profiturilor, lanțuri valorice controlate extern, arbitraj fiscal transfrontalier, monopoluri tehnologice, dependență de bursele de energie, pierderea controlului asupra distribuției de carburanți, exploatarea permissivă a piețelor strategice.

Strategia numește riscurile, dar nu analizează cauzele structurale, confirmând o abordare în care vulnerabilitatea economică este tratată ca accident, nu ca fenomen sistemic.

Energia — deși prezentă în 28 de paragrafe și declarată „sector strategic” — este tratată ca infrastructură secundară, nu ca *instrument fundamental de putere*.

Documentul ignoră faptul că România este *importator net* de energie și că viitorul mixului energetic (termic, transporturi, industrie) nu este abordat în mod strategic.

Obiectivele din Capitolul 5 sunt vagi („securitate energetică”, „prețuri accesibile”), fără model de acoperire a cererii și fără legarea energiei de capacitatea industrială. Strategia nu discută controlul asupra prețului, dependența de tehnologii externe (în special în regenerabile), nici riscurile geopolitice ale Mării Negre — unde infrastructurile critice energetice sunt expuse riscurilor. Energia este evaluată descriptiv, nu decizional.

În plan normativ, Strategia nu examinează transferul deciziei economice și tehnologice în afara statului român. Nu este discutată problema *capturii prin mecanisme legale*: standardizare externă, reglementări obligatorii de facto, externalizare digitală și cloud, achiziții strategice de către actori extrastatali, transferul deciziei de preț pe platforme regionale.

România se prezintă ca adoptator, nu ca *autor de norme*: absența unei perspective în care statul român este autorul propriilor aranjamente strategice.

Eroziunea capitalului național este complet omisă. Strategia nu tratează *drenajul financiar* drept risc de securitate, deși acesta determină capacitatea de finanțare a apărării, investițiilor și infrastructurilor critice.

Nu se discută pierderea capitalului comunitar, depopularea industrială, externalizarea masivă a veniturilor, nici fenomenul prin care economia funcționează ca piață de consum integrată în structuri globale, fără *retenție de valoare* internă.

Omisiunea este structurală: documentul prezintă riscurile militare cu exhaustivitate, dar evită analiza mecanismelor prin care România pierde *suveranitate economică* în mod **legal**, predictibil și continuu.

De asemenea, Strategia nu adresează întrebarea fundamentală: *cine conduce și cine profită?* În absența unei astfel de întrebări, statul se limitează la a apăra stabilitatea externă, nu propriile interese materiale.

Critica progresistă validă — că documentul confundă „ambalajul” strategic cu substanța decizională — devine aici critică suveranistă: România nu este tratată ca entitate ce urmărește *acumularea internă de putere*, ci ca actor disciplinat într-un ansamblu geopolitic extern.

În final, propunerea de Strategie are structură instituțională solidă, dar este incompletă doctrinar: definește bine amenințările externe, dar ignoră amenințarea internă esențială — pierderea controlului asupra capitalului, energiei și normelor.

România apare ca stat bine ancorat în alianțe, dar nu ca stat autonom, capabil să-și apere substanța, nu doar forma suveranității.

III. SECȚIUNE COMPLETATOARE A STRATEGIEI

Securitatea economică și prevenirea drenării capitalului național – amenințări neconvenționale și măsuri de contracarare

1. Introducere doctrinară

România nu mai este doar obiectul tentativelor de influență ostilă sau al competiției geopolitice tradiționale, ci și al unor *mecanisme economice sistemice* care operează extracția capitalului național în mod **legal**, predictibil și permanent, prin instrumente comerciale, financiare, tehnologice și normative. Aceste fenomene constituie o categorie distinctă de risc strategic și trebuie integrate în arhitectura securității naționale ca sub-domeniu autonom: securitatea economică și protecția capitalului național.

Amenințările neconvenționale de această natură generează pierderea controlului asupra resurselor interne, a capacității industriale și a infrastructurilor critice, afectând direct capacitatea statului de a-și exercita suveranitatea decizională și de a finanța funcțiile vitale de apărare, ordine publică și guvernare.

2. Economia extractivă-colonială – definirea amenințării

Se constată manifestarea în România a unei forme de acumulare primitivă de tip post-tranziție, caracterizată prin transfer accelerat de capital din proprietatea și controlul intern către entități extrastatale, facilitată de dependențe structurale, reguli economice asimetrice și standarde normative impuse extern.

Această acumulare primitivă generează:

- pierdere de capital comunitar, prin erodarea bazei economice locale și transferul deciziei către centre externe;
- vulnerabilitate la extracție instituționalizată, prin care fluxurile economice sunt controlate în afara statului, deși infrastructura și materia primă rămân pe teritoriul național;
- captură prin mecanisme legale, nu infracționale, în care instrumentele normative, fiscale și tehnologice permit drenajul de valoare fără încălcarea legislației;
- neutralizarea retenției de venit în mediul intern, reducând capacitatea statului de a susține investițiile strategice și reziliența comunităților.

Această formă de risc trebuie tratată ca amenințare structurală la adresa securității naționale și a continuității statului.

3. Impactul strategic

Efectele economiei extractive asupra securității naționale includ:

- diminuarea autonomiei financiare a statului și a capacității de finanțare a apărării;
- dependență strategică de operatori externi în domenii critice: energie, transport, finanțe, digitalizare, resurse naturale;
- reducerea competitivității industriei românești și inhibarea reindustrializării;
- vulnerabilitate în fața coerciției economice și normative externe;
- pierderea capacității comunităților de a genera dezvoltare endogenă.

În lipsa unui control asupra capitalului și asupra lanțurilor de valoare interne, securitatea militară devine structural dependentă de fluxuri economice necontrolate.

4. Modalități principale de drenaj legal de capital

Strategia propune integrarea explicită a următoarelor vectori de risc:

- *Drenaj energetic* – prin mecanisme de piață extranațională, externalizarea profiturilor din sectorul energetic, vulnerabilizarea infrastructurilor critice și decuplarea prețurilor interne de producția internă.
- *Drenaj financiar și fiscal* – transferul profiturilor către jurisdicții privilegiate, arbitraj fiscal, optimizare transnațională.

– *Drenaj comercial* – funcționarea ca piață de consum integrată în lanțuri valorice externe, fără retenție de valoare în economie.

– *Drenaj tehnologic și digital* – dependență de platforme, cloud și standardizare externă, cu pierderea controlului asupra datelor strategice.

– *Drenaj normativ* – adoptarea automată a reglementărilor și standardelor externe fără evaluare de impact asupra capitalului național.

Aceste fenomene operează în conformitate cu legislația, ceea ce impune un regim de protecție axat pe competitivitate strategică, nu pe combatere penală.

5. Sub-secțiunea energetică

Energia ca instrument de putere strategică și vector primar de extracție

Energia este domeniul cu cel mai mare impact asupra securității economice și asupra capacității statului de a exercita voință strategică. În prezent, România se confruntă cu un sistem energetic în care:

– producția națională este semnificativă, dar decizia privind prețul, valorificarea și distribuția este externalizată prin mecanisme regionale și normative ale piețelor interconectate;

– regenerabilele, deși necesare, creează dependență tehnologică externă, în special în segmentul lanțurilor de aprovizionare dominate de actori non-europeni;

– importurile energetice rămân ridicate, în timp ce capacitățile interne de co-generare, termoficare și transport sunt subdezvoltate;

– infrastructurile din Marea Neagră, coridoarele de transport energetic și rețelele interne sunt expuse actorilor ostili.

Aceasta reprezintă o vulnerabilitate strategică majoră, întrucât energia determină capacitatea de funcționare a economiei, a industriei și a apărării.

Strategia propune:

– recunoașterea energiei ca domeniu strategic de decizie, nu doar infrastructură critică;

– reintroducerea capacităților gestionate național: contractare directă între producători publici și consumatori strategici, politici de retenție a profiturilor, regim consolidat al rețelelor de transport și distribuție;

– reconstituirea mixului energetic național, inclusiv pentru consumul termic și de – transport, zone ignorate în documentul original;

– definirea Mării Negre ca spațiu energetic strategic cu regim special de protecție.

Energia devine astfel pivotul securității economice și fundamentul autonomiei strategice a României.

6. Tematica emergentă I – Digitalizarea critică

Transferul infrastructurii digitale, al bazelor de date și al identității naționale către operatori externi produce o vulnerabilitate strategică semnificativă.

Se propune:

- definirea cloud-ului guvernamental, a datelor strategice și a infrastructurii digitale drept active cu regim de protecție specială;
- evaluarea sistematică a dependențelor față de furnizori extrastatali.

7. Tematica emergentă II – Captura normativă

Adoptarea automată a standardelor și reglementărilor externe, fără filtrare strategică, determină *pierderea controlului* asupra politicilor economice, fiscale și energetice.

Se propune:

- instituirea unei proceduri de evaluare de securitate pentru reglementări externe cu impact economic major;
- consolidarea capacității statului de a formula poziții și derogări strategice în cadrul instituțiilor internaționale.

8. Măsuri de contracarare

Economice:

- politici de retenție a capitalului;
- stimularea investițiilor strategice cu capital autohton;
- regim fiscal diferențiat pentru domeniile critice.

Legislative:

- definirea infrastructurii economice drept obiectiv strategic;
- restricții pentru transferul de profituri fără reinvestire;
- mecanisme de control asupra achizițiilor externe.

Instituționale:

- înființarea unei Unități Naționale pentru Protecția Capitalului Strategic;
- **includerea drenajului economic în evaluările CSAT;**
- integrarea riscului economic în sistemul național de avertizare timpurie.

Concluzie doctrinară

În perspectiva acestei completări, suveranitatea economică devine o componentă fundamentală a securității naționale.

Protecția capitalului, controlul energetic, autonomia tehnologică și filtrarea normativă nu sunt opțiuni politice, ci condiții pentru supraviețuirea strategică a statului.

[Alătură-te!](#)